

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 26/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., a. s., B., zastúpenej advokátkou JUDr. E. Ľ., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a vlastníckeho práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 196/2006 zo 7. júla 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. septembra 2006 doručená sťažnosť spoločnosti P., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. E. Ľ., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj porušenie jej práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a vlastníckeho práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obo 196/2006 zo 7. júla 2006.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta porušenie ňou označených práv, pretože absentuje dôvod na vydanie predbežného opatrenia. Napriek výhradám sťažovateľky sa podľa nej najvyšší súd touto námietkou nezaoberal a svojím uznesením sp. zn. 6 Obo 196/2006 zo 7. júla 2006 potvrdil rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“). Takýmto postupom sa podľa sťažovateľky napadnuté uznesenie stáva nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov a súčasne i neústavným v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ďalej uvádza, že všeobecné súdy jej predbežným opatrením uložili povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom – pozemnými garážami, najmä, že nesmie tento majetok predáť, darovať, nariadiť k nemu záložné právo, zabezpečovacie právo, vecné bremeno a vykonať vklad do majetku inej spoločnosti.

Sťažovateľka namieta, že dôvody pre vykonanie predbežného opatrenia neboli, a všeobecné súdy sa vôbec nezaoberali dôvodmi, oprávňujúcimi takéto predbežné opatrenie vydať. Podľa nej závažným spôsobom zasiahli aj do jej vlastníckeho práva upraveného v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Z tohto dôvodu sťažovateľka žiada priznať náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10 miliónov Sk.

Sťažovateľka navrhuje vydať tento nález:

„1. Najvyšší súd SR uznesením zo 7. 7. 2006, sp. zn. 6 Obo 196/2006 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1, 4 ústavy, resp. čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru.

2. *Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 7. 7. 2006, sp. zn. 6 Obo 196/2006 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

3. *Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 10 mil. Sk, ktorú sumu je povinný zaplatiť Najvyšší súd SR do dvoch mesiacov.*

4. *Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania 6.312 Sk (5 302+ 1 010 Sk DPH), ktorú vyplatí k rukám dr. E. L..“.*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo

slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

a) K porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že rozhodovanie a rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie v súdnom konaní možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Predpokladom na záver o porušení základných práv a slobôd je však len také ich porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né v činnosti súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej [§ 74 a nasl., § 102 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)], resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v OSP v spojitosti s predbežnými opatreniami.

Sťažovateľka (podobne ako hociktorý iný účastník občianskeho súdneho konania) musí byť pripravená na to, že pomery účastníkov konania sa môžu dočasne upraviť predbežným opatrením ako zabezpečovacím prostriedkom. Obsah tohto predbežného opatrenia nemusí byť (ako to vyplýva z rozhodovacej praxe všeobecných, občianskoprávných súdov) v celom rozsahu adekvátny výsledku právoplatne skončeného konania, ani presne vymedzeným podielom spoluvlastníkov na spoločnej veci.

Tento účel sa dosahuje bez ujmy na práve na konečnú a definitívnu ochranu poskytovanú rozhodnutím súdu vo veci samej (rozsudkom). Nariadenie predbežného opatrenia v žiadnom prípade podľa názoru ústavného súdu nevylučuje, aby všeobecný súd poskytol v konečnom dôsledku ochranu pri splnení zákonných predpokladov – aj právam, ktorých porušenie sťažovateľka namieta vo svojej sťažnosti.

Sťažovateľka je rovnako oprávnená navrhnúť aj zrušenie predbežného opatrenia, ak podľa nej pominuli alebo vôbec neexistovali dôvody na vydanie napadnutého uznesenia

o predbežnom opatrení. Možnosť dosiahnuť zrušenie predbežného opatrenia vyplýva priamo zo zákona (§ 77 ods. 2 OSP).

Proti prvostupňovému rozhodnutiu krajského súdu č. k. 52 Cbi 48/2006-Pú-105, ktorým krajský súd nariadil predbežné opatrenie sťažovateľke, sa sťažovateľka odvolala. Najvyšší súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie krajského súdu. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka navrhla zrušenie predbežného opatrenia pred tým, ako sa obrátila so svojou sťažnosťou na ústavný súd z dôvodu ňou namietanej absencie dôvodov na vydanie takéhoto uznesenia.

Ústavný súd pri rozhodovaní o svojej právomoci v tejto veci rešpektoval doterajšiu konštantnú judikatúru (II. ÚS 122/95), v zmysle ktorej ochranu pred porušením práv fyzickej osoby a právnickej osoby poskytuje len vtedy, ak sa nedá dosiahnuť iným, zákonom upraveným spôsobom alebo pred iným štátnym orgánom (súdom). Sťažovateľka však návrh na zrušenie predbežného opatrenia nepodala. Navyše ústavný súd vzal zreteľ aj na to, že obsah predbežného opatrenia nevyklučuje právo na meritórnú ochranu tých práv, ktorých porušenie sa namietalo v podnete, pretože predbežné opatrenie je len zabezpečovacím civilnoprocesným prostriedkom, ktorý nemôže byť prekážkou uplatnenia nároku na súdnu ochranu konečným rozhodnutím vo veci samej.

Z tohto dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

Sťažovateľka namieta potvrdenie napadnutého uznesenia krajského súdu argumentujúc absenciou dôvodov na takého rozhodnutie.

Najvyšší súd v uznesení sp. zn 6 Obo 196/2006 zo 7. júla 2006 v súvislosti s predbežným opatrením nad rámec toho, čo uviedla sťažovateľka vo svojej sťažnosti, uvádza:

„Návrhom z 2. 3. 2006 žalobca žiadal vydať predbežné opatrenie, ktorým by súd zakázal žalovanému nakladať s nehnuteľnosťou - podzemnými parkovacími garážami

súpisného čísla 6665, nachádzajúcimi sa na pozemkoch parc. č. 62/3 a 62/4, katastrálne územie B., zapísanými na liste vlastníctva č. 6829. Mal obavu, že v prípade, ak by žalovaný previedol na iný objekt nehnuteľnosť, alebo ju zatažil záložným alebo zabezpečovacím právom, došlo by k sťaženiu alebo k znemožneniu výkonu rozhodnutia, a tým k značnej ujme konkurzných veriteľov. Nedošlo by k navýšeniu majetkovej podstaty úpadcu, čo by malo negatívny dopad na finančné uspokojenie konkurzných veriteľov, lebo žalovaný nebude môcť vrátiť nehnuteľnosti späť do konkurznej podstaty úpadcu, ak by previedol nehnuteľnosť na tretiu osobu.

Z uvedeného je zrejmé, že účelom predbežného opatrenia má byť zabezpečenie budúceho výkonu rozhodnutia pred zmarením.

Pretože predmetná nehnuteľnosť bola viackrát predmetom prechodu vlastníctva, je dôvodná obava žalobcu, že žalovaný by mohol konať obdobným spôsobom, ktorým by došlo k zmene vlastníka nehnuteľnosti, prípadne by mohlo dôjsť iným spôsobom do zásahu práv k nehnuteľnosti, čo by mohlo ohroziť prípadný výkon súdneho rozhodnutia vo veci samej.

Je potrebné poznamenať, že vydané predbežné opatrenie umožňuje žalovanému s predmetnou nehnuteľnosťou podnikáť, prevádzkovať ju za účelom dosiahnutia zisku (§ 2 ods. 1 Obchodného zákonníka). Nejde teda o zásadný zásah do podnikateľskej činnosti žalovaného, ako to uvádza žalovaný v odvolaní.

Krajský súd napadnutým uznesením vecne správne vydal predbežné opatrenie podľa § 102 ods. 1 O. s. p. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie podľa § 219 O. s. p. potvrdil.“

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje iba na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, pričom nesmie ísť o takú interpretáciu a aplikáciu právnych predpisov, ktorá by bola arbitrárna alebo zjavne neodôvodnená (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 228/05).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 268/05).

Podľa názoru ústavného súdu uznesenie najvyššieho súdu je dostatočne odôvodnené a nemožno ho označiť ani za svojvoľné, ani arbitrárne, a je tu dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti a arbitrárnosti názoru alebo svojvôli najvyššieho súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným.

b) K porušeniu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bol dôvod na odmietnutie aj časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a jej práva podľa čl. 1 dodatkového

protokolu. Takýto postup je v súlade aj s doterajšou rozhodovacou právomocou ústavného súdu.

Navyše ústavný súd uvádza, že ochranu vlastníckeho práva poskytujú všeobecné súdy, a preto je tu dôvod na odmietnutie časti sťažnosti namietajúcej porušenie čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu pre nedostatok právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a preto bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších požiadavkách sťažovateľky, ktoré sú viazané na vyslovenie porušenia namietaných základných práv (čl. 127 ods. 3 ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2007